

OBSAH

Úvodní poznámka	10
1. Základní přístupy a historické předpoklady	13
I. Typy kritické analýzy v závislosti na jejím cíli a předmětu	13
II. Charakteristika základních vývojových etap sociometrie	20
III. Obraz sociometrie v marxistické sociologické literatuře	33
2. Základní pojmy a výchozí tvrzení	39
I. „Životní prostor“, sociální atom a sociometrický obraz společnosti	39
II. Jenningsové „sociální prostor“, „psychoskupiny“ a „socioskupiny“	55
III. Sociometrické zákony a typologie preferenčního chování: Nehněvajsova koncepce	59
3. Interakční pozorování a sociometrické techniky	69
I. Interakce a interakční vektor: Ake Bjerstedt	69
II. Morenova formulace problému	72
III. Situační podmíněnost pozorovatelné interakce	74
IV. Omezenost pozorovacích technik	76
V. Specifická váha interakčního aktu	79
VI. Psychologický a behaviorální aspekt skupinové struktury	81
4. Předmět sociometrie	84
I. Pojem sociometrie: problém priority	84
II. Význam pojmu: „sémantická“ analýza	85
III. Sociometrie jako vstupní operace	92

IV. Mezivědní charakter sociometrie	93
V. Vnitřní struktura sociometrie	97
5. Sociometrické výzkumné techniky	100
I. Přehled sociometrických technik	100
II. Postavení sociometrického testu v komplexu sociometrických technik	105
III. Příbuzné postupy	106
6. Principy konstrukce sociometrického testu	110
I. Klasifikace sociometrických testů	110
II. Sféra sociometrické volby: preferenční pole	112
III. Počet výběrů	115
IV. Druh výběrů: pozitivní a negativní volby	117
V. Intenzita výběrů	119
VI. Počet výběrových kritérií a způsob jejich specifikace	120
VII. Druh výběrového kritéria: reálná a potenciální kritéria	126
VIII. Motivace sociometrické volby	129
IX. Sociometrický samoodhad: relacionální analýza	131
X. Sociotechnické cíle: problém restrukturování skupiny	133
7. Validita a reliabilita sociometrického testu	140
I. Problém použitelnosti pojmů „validita“ a „reliabilita“ v sociometrickém kontextu	140
II. Validita (platnost) testu	145
III. Reliabilita (spolehlivost) testu	149
8. Zpracování sociometrických dat	152
I. Základní sociopreferenční vztahy a jejich symbolický zápis	152
II. Sociometrická matice (neuspořádaná, kantonická, kvadratická a kubická)	159
III. Grafické zobrazení sociometrických dat: sociogram	171

IV. Kvantitativní analýza sociometrických dat: sociometrické indexy	183
V. Využití samočinných počítačů v sociometrii	193
9. Obecné problémy interpretace sociometrických dat	198
I. Sociometrické indexy a výstavba sociometrické teorie	198
II. Problém „interkulturální interpretace“	201
III. Dva přístupy k interpretaci sociometrických dat	203
10. Přehled základních sociometrických zjištění	205
I. Determinanty přátelských vazeb	206
II. Problém popularity: sociometrický „vůdce“ a „izolovaný“	208
III. Percepce přátelských vazeb a skupinové struktury	214
IV. Skupinová struktura a sociometrické konfigurace	215
V. Skupinová dělivost: podskupiny a skupinová integrace	218
VI. Malá sociální skupina a širší sociální struktura	222
Přílohy	226
Výběr z literatury (Daniela Kubantová)	235
Seznam obrázků	245
Jmenný a věcný rejstřík	246